

Minister – Członek Rady Ministrów Koordynator Służb Specjalnych

Tomasz Siemoniak

DBN.WP.4610.4.2024

Warszawa, 11 grudnia 2024 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 6499 z dnia 22 listopada br. posłów Adama Dziedzica i Wiesława Różyńskiego, przekazuję wnioskowane informacje, w zakresie właściwości Ministra Koordynatora Służb Specjalnych.

Odnosząc się do pytania dotyczącego ewentualnej nowelizacji ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Celno-Skarbowej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego (Dz.U. z 2018 r. poz. 2349), należy zauważyć, że przywołany akt prawny dotyczy szerokiego katalogu dwunastu służb mundurowych. W konsekwencji wszelkie zmiany przyjętych w niej rozwiązań prawnych będą miały zastosowanie nie tylko do służb specjalnych, ale do wszystkich służb, których ustawa dotyczy. Dlatego też ewentualne nowelizacje powinny być prowadzone w uzgodnieniu ze wszystkimi właściwymi ministrami i uwzględniać specyfikę i odmienności poszczególnych służb. Należy przy tym zauważyć, że z uwagi na zakres podmiotowy ustawy wiodącą rolę, jako wnioskodawca ewentualnych zmian na etapie rządowym, powinien odgrywać minister właściwy do spraw wewnętrznych. Niemniej, odpowiadając na pierwsze z pytań, należy wskazać, że Minister Koordynator Służb Specjalnych nie prowadzi prac związanych z nowelizacją przywoływanej ustawy.

Odnosząc się do pozostałych pytań, w zakresie Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, należy wskazać, że kwestia szacowania stosunku wartości szkód wyrządzonych przez funkcjonariuszy w mieniu ABW w porównaniu do kosztów ubezpieczenia była i jest przedmiotem analiz prowadzonych przez właściwe jednostki organizacyjne Agencji. Już w 2018 r. w ABW podjęto decyzję o objęciu pojazdów służbowych ubezpieczeniem autocasco (AC) bez udziału własnego funkcjonariuszy przy wypłacie odszkodowania. Zatem zdecydowana część kosztów szkód powstałych w mieniu służbowym pokrywana jest z wykupionej polisy AC, a funkcjonariusze jedynie w wyjątkowych sytuacjach partycypują w kosztach naprawy. ABW podjęła również rozmowy z ubezpieczycielem dotyczące przygotowania specjalnej, dedykowanej funkcjonariuszom Agencji oferty w

zakresie ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej (OC). Jednak z powodu braku zainteresowania ww. ubezpieczeniem, umowy nie zawarto. Ewentualny zakup tego rodzaju polisy pozostawiono do indywidualnej decyzji funkcjonariuszy.

W zakresie działań realizowanych przez Centralne Biuro Antykorupcyjne należy wskazać, że od początku swojego powstania CBA zawiera zarówno umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów, jak i umowy, których przedmiotem jest dobrowolne ubezpieczenie pojazdów mechanicznych od zdarzeń losowych (autocasco). Tym samym obligatoryjnym etapem poprzedzającym decyzje o zawarciu ww. umów jest zawsze analiza kosztowa w przedmiocie wysokości świadczenia (składek ubezpieczeniowych) oraz szacowanie wystąpienia ryzyka ubezpieczeniowego. W ocenie CBA ryzyko wystąpienia szkody w wyniku ruchu pojazdów wykorzystywanych do realizacji zadań ustawowych Biura jest zawsze wysokie, co determinuje zawieranie wskazanych umów ubezpieczenia, które niewątpliwie zwiększają gwarancję skutecznej likwidacji powstałych szkód.

Zawieranie przez służbę umów ubezpieczenia jest również istotne o tyle, że przepisy ustawy *o odpowiedzialności majątkowej funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Straży Marszałkowskiej, Służby Celno-Skarbowej, Służby Ochrony Państwa, Państwowej Straży Pożarnej, Służby Więziennej, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Agencji Wywiadu, Służby Kontrwywiadu Wojskowego, Służby Wywiadu Wojskowego i Centralnego Biura Antykorupcyjnego*, nie dają gwarancji naprawienia szkody. Warto zauważyć, że odpowiedzialność uregulowana na zasadzie winy może być niemożliwa do wykazania z uwagi na fakt, iż funkcjonariusz korzysta z pojazdu wyłącznie w trakcie wykonywania przez niego czynności służbowych. Natomiast odpowiedzialność za mienie powierzone jest możliwa do przypisania w sytuacji zapewnienia warunków umożliwiających jego prawidłowe zabezpieczenie, co w realiach dynamicznie wykonywanych zadań często jest niemożliwe do spełnienia.

Odnosząc się z kolei do Agencji Wywiadu należy wskazać, że szkody powstałe w mieniu tej służby w głównej mierze są szkodami komunikacyjnymi. Agencja Wywiadu co roku zawiera umowę z ubezpieczycielem, obejmującą ubezpieczenie komunikacyjne OC, AC oraz NNW dla pojazdów mechanicznych stanowiących własność Agencji Wywiadu oraz nabytych w trakcie trwania umowy. Postanowienia umowne stanowią, iż w sytuacji „gdy z okoliczności powstania szkody jednoznacznie będzie wynikać, że odpowiedzialnym za jej powstanie jest funkcjonariusz/pracownik Ubezpieczającego, franszyza redukcyjna (udział własny) w przypadku jednej szkody wynosić będzie: 700,00 zł (słownie: siedemset złotych)”. Z uwagi na fakt, że funkcjonariusze Agencji Wywiadu nie płacą za ubezpieczenie ze środków własnych, nigdy nie zaistniała potrzeba przeprowadzenia analizy i oszacowania stosunku wartości szkód wyrządzonych przez funkcjonariuszy w porównaniu do kosztów ubezpieczenia jaki płacą za ubezpieczenie ze środków własnych.

Co roku wartość powstałych szkód, w głównej mierze komunikacyjnych, jest niższa niż pokrywany przez Agencję Wywiadu koszt ubezpieczenia AC i OC. Nie rozważano i nie proponowano funkcjonariuszom możliwości pokrycia kosztów z ich indywidualnego ubezpieczenia. W związku z powyższym w dotychczasowej praktyce służbowej nie przeprowadzano analizy ryzyka polegającego na możliwości zmniejszenia skuteczności realizacji zadań wynikających z ustawy pragmatycznej ze względu na obawę ponoszenia

przez funkcjonariuszy odpowiedzialności za wyrządzone szkody, ponieważ nie odnotowano wśród funkcjonariuszy obciążonych franszyzą redukcyjną zachowań skutkujących spadkiem efektywności wykonywanych przez nich zadań.

Z wyrazami szacunku

Tomasz Siemoniak
Minister - Członek Rady
Ministrów, Koordynator
Służb Specjalnych
/dokument podpisany elektronicznie/

Do wiadomości:

1. Pani Rita Kameduła-Tomaszewska - Dyrektor Departamentu Spraw Parlamentarnych

